

LEGE
privind statistica oficială în România

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

ARTICOLUL 1
Obiect

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal pentru elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale.

(2) În sensul prezentei legi, statisticile oficiale:

- a) descriu, pe baza metodelor statistice, fenomenele economice, demografice, sociale și de mediu ale României;
- b) sunt elaborate, produse și diseminate în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale, cu reglementările europene referitoare la statistică, cu Codul de practici al statisticilor europene, precum și cu standardele și recomandările statistice convenite la nivel internațional;
- c) sunt incluse în programele statistice naționale anuale și multianuale.

ARTICOLUL 2
Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică:

- a) tuturor persoanelor fizice și juridice rezidente în România, precum și celor nerezidente, care desfășoară activități pe teritoriul României;
- b) datelor aflate în posesia producătorilor de statistici oficiale și care intră în domeniul de aplicare a prezentei legi;
- c) statisticilor oficiale realizate de producătorii de statistici oficiale, respectiv de Institutul Național de Statistică, denumit în continuare INS, inclusiv direcțiile teritoriale de statistică, alți producători de statistici oficiale, denumiți în continuare APSO, conform prevederilor de la art. 6 lit. b) și Banca Națională a României, denumită în continuare BNR, pentru datele prevăzute la art. 19.

(2) În sensul alin. (1) lit. a), prezenta lege se aplică și următoarelor entități:

- a) Oficii de statistică ale autorităților și instituțiilor publice, denumite în continuare oficii de statistică;
- b) Furnizori de date;
- c) Furnizori de date din surse administrative;
- d) Utilizatori de date statistice;
- e) Comitetul Sistemului Statistic Național, denumit în continuare COMSTAT;
- f) Consiliul Statistic Național, denumit în continuare CSN.

ARTICOLUL 3

Acte subsecvente

(1) În aplicarea prezentei legi, Guvernul aprobă prin hotărâre:

- a) Organizarea și funcționarea INS;
- b) Mecanismul prin care autoritățile și instituțiile publice consultă INS pentru dezvoltarea, modificarea sau întreruperea surselor administrative de date;
- c) Strategia Sistemului Statistic Național;
- d) Programele statistice naționale multianuale;
- e) Programele statistice naționale anuale.

(2) Intră în competența de reglementare a INS, în conformitate cu prevederile prezentei legi:

- a) Sistemul de indicatori statistici, metodologiile, clasificările și nomenclatoarele de interes național;
- b) Politica de revizuire a datelor statistice;
- c) Politica de tratare a erorilor;
- d) Normele privind confidențialitatea datelor statistice;
- e) Politica comună de diseminare și comunicare a datelor statistice oficiale;
- f) Standardele comune de calitate și cadrul de asigurare a calității datelor statistice;
- g) Codul de etică profesională a statisticianului;
- h) Regulile privind constituirea și organizarea registrelor statistice;
- i) Procedura privind stabilirea APSO.

(3) Documentele prevăzute la alin.(2), cu excepția celor care privesc date colectate sau elaborate de BNR în calitate de membru al Sistemului European al Băncilor Centrale sau în calitate de autoritate națională competentă desemnată potrivit dispozițiilor legislației speciale, se elaborează de către INS, cu consultarea APSO, respectiv cu BNR, în ceea ce privește documentele prevăzute la alin. (2) lit. b) – e) și i), se avizează de către CSN și se aprobă prin ordin al președintelui INS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și pe pagina de internet a INS.

ARTICOLUL 4

Principii fundamentale

(1) Producătorii de statistici oficiale elaborează, produc și diseminează statistici oficiale ale României cu respectarea prevederilor art.1 alin. (2) lit. b).

(2) Dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor oficiale sunt guvernate de următoarele principii fundamentale ale statisticii oficiale:

- a) independența profesională - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod independent, în special în ceea ce privește alegerea tehnicilor, a definițiilor, a metodologiilor și a surselor care urmează să fie utilizate, precum și a momentului și a conținutului tuturor formelor de difuzare, în lipsa oricărei presiuni din partea unor grupuri politice sau de interese ori din partea autorităților naționale sau comunitare, fără a aduce atingere cerințelor instituționale, cum ar fi dispozițiile bugetare privind instituțiile comunitare sau naționale ori definirea necesităților statistice;
- b) imparțialitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod neutru, iar toți utilizatorii trebuie să beneficieze de tratament egal;
- c) obiectivitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod sistematic, fiabil și just; acest principiu implică utilizarea de standarde profesionale și etice și transparența politicilor și practicilor urmate față de utilizatori și de respondenții la anchetă;
- d) fiabilitate - statisticile trebuie să măsoare, cât mai fidel, mai exact și mai cuprinzător posibil, realitatea pe care sunt menite să o reprezinte și presupun utilizarea unor criterii științifice de selectare a surselor, a metodelor și a procedurilor;
- e) confidențialitatea informațiilor statistice - presupune protejarea datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse

administrative ori din alte surse și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decât cele statistice și a divulgării ilegale a acestora;

f) eficiența costurilor - costurile pe care le implică elaborarea de statistici trebuie să fie proporționale cu importanța rezultatelor și a beneficiilor urmărite, resursele trebuie utilizate în mod optim, iar sarcina de răspuns trebuie redusă la minimum. Atunci când este posibil, informațiile solicitate trebuie să poată fi ușor de obținut din registrele sau sursele aflate la dispoziție.

(3) Principiile statistice se bazează pe Codul de practici al statisticilor europene, iar criteriile de calitate pe care se bazează statistica națională sunt cele prevăzute în *Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei nr. 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene*, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 5

Definiții

(1) În aplicarea legii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *anonimizarea* - tehnică de prelucrare aplicată informațiilor și datelor cu caracter personal în vederea eliminării ireversibile a posibilității de identificare a persoanelor vizate;
- b) *cercetare statistică* - procesul de cunoaștere a fenomenelor de masă, realizat cu ajutorul metodelor statistice, începând de la colectarea datelor individuale până la centralizarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice în formă agregată;
- c) *coeficient statistic de ierarhizare locală pentru plata operatorilor de interviu* - este un indicator compozit construit în baza a trei indicatori de interes, respectiv mărimea municipiului, orașului sau comunei în funcție de populația după domiciliu la 1 iulie, populația în vârstă de muncă la 1 iulie și câștigul salarial mediu brut din luna octombrie, considerate pentru anul anterior celui în care se realizează proiecția bugetară, la nivel de municipiu, oraș sau comună pe baza datelor existente în sursele administrative; este utilizat exclusiv pentru ierarhizarea transparentă a localităților în vederea stabilirii tarifelor diferențiate de plată pentru operatorii de interviu în funcție de caracteristicile socio-economice ale localităților exprimate prin indicatorul compozit;
- d) *coordonarea activităților statistice naționale* - sincronizarea și integrarea conceptelor, definițiilor, metodelor și clasificărilor convenite la nivel internațional între producătorii de statistici oficiale pentru a asigura implementarea cu succes a programelor statistice;
- e) *criptare* - proces de codificare a informațiilor, inclusiv a datelor cu caracter personal, care sunt protejate prin măsuri tehnologice astfel încât să poată fi accesibile doar persoanelor autorizate;
- f) *date administrative* - date colectate și/sau deținute de către sau în numele autorităților și instituțiilor publice, în scopuri proprii, în conformitate cu alte dispoziții decât legislația statistică;
- g) *date colectate în scop statistic* - datele individuale sau agregate colectate la cerere, în scopul producerii de statistici, de către un producător de statistici oficiale;
- h) *date individuale* - datele cu caracter personal referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă - persoană vizată - ori datele referitoare la o entitate cu sau fără personalitate juridică, colectate de producătorii de statistici oficiale pe baza programelor statistice sau obținute din surse administrative, date destinate exclusiv prelucrării în scopuri statistice;
- i) *date statistice oficiale* - rezultatul obținut prin procesarea datelor colectate în scop statistic de către producătorul de statistici oficiale;
- j) *diseminare* - activitatea de a face accesibile utilizatorilor statisticile oficiale, analizele statistice, serviciile statistice și metadatele;

k) furnizor de date - persoana fizică sau juridică obligată, potrivit prezentei legi, să ofere, exclusiv pentru scopuri statistice, date asupra propriei persoane sau asupra altei unități statistice supuse observării, față de care se află într-o relație directă;

l) furnizorii de date administrative - autorități și instituții publice naționale și locale care furnizează producătorilor de statistici oficiale date colectate în principal în scopuri administrative;

m) identificator - o secvență de caractere care permite identificarea unică, în mod direct sau indirect, a unei unități statistice;

n) identificator statistic unic, denumit în continuare ISU – cod numeric unic, generat în scopuri exclusiv statistice pentru fiecare CNP, în urma aplicării asupra fiecărui CNP a unui algoritm specific de anonimizare utilizat într-o bază de date sau în orice altă listă de unități statistice și folosit pentru a verifica faptul că baza de date sau lista de unități statistice include o singură înregistrare pentru fiecare unitate statistică și pentru a se realiza legătura între înregistrări;

o) metadata - date și alte documente care descriu datele colectate în scop statistic și procesele statistice într-un mod standardizat prin furnizarea de informații despre sursele de date, conceptele, definițiile, metodele, clasificările și calitatea datelor;

p) operatori statistici - persoane fizice atrase temporar pe bază de contract încheiat în temeiul Codului civil, ale căror venituri obținute din această activitate le sunt aplicabile prevederile art.114 alin.(2) lit.a¹) din *Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*;

q) prelucrarea datelor statistice - procesarea datelor statistice, respectiv etapa complexă a procesului statistic realizată prin activități de codificare, clasificare, validare, agregare, corelare, modelare, analiză statistică, stocare, diseminare, arhivare, bazate pe metode științifice și utilizând infrastructură și aplicații informatice;

r) proces statistic - toate activitățile necesare elaborării, producerii și difuzării datelor statistice, respectiv cele privind specificarea nevoilor, proiectarea, construirea, colectarea, procesarea, analizarea, diseminarea și evaluarea;

s) producător de statistici oficiale - INS, APSO, precum și BNR, instituție publică independentă, fiecare cu competențe și responsabilități numai pentru domeniile în care au atribuții potrivit legii, care colectează date, prelucrează și diseminează statistici oficiale și metadatale aferente;

t) producție statistică - toate activitățile legate de colectarea, stocarea, prelucrarea, compilarea și analiza datelor necesare pentru realizarea statisticilor oficiale;

u) registru statistic - documentul sinoptic creat și gestionat electronic, utilizat în scopuri statistice, în care sunt ordonate nominal sau simbolizate prin coduri, după criteriile și caracteristici prestabilite, unități statistice;

v) scop statistic - cunoașterea cantitativă a manifestării fenomenelor economice, demografice, sociale și de mediu la nivelul ansamblului de unități statistice simple sau complexe de același fel. Pentru realizarea acestui scop se utilizează metode de colectare și de prelucrare a datelor statistice individuale și agregate;

w) Sistem statistic european - reprezintă parteneriatul dintre autoritatea europeană de statistică, care este Comisia -Eurostat-, institutele naționale de statistică și alte autorități naționale responsabile din fiecare stat membru în vederea dezvoltării, elaborării și difuzării statisticilor europene;

x) Sistem statistic național - ansamblul producătorilor de statistici oficiale, reuniți într-o structură coerentă și unitară, care participă la realizarea statisticilor oficiale;

y) statistică oficială - activitățile reglementate prin prezenta lege, precum și prin *Legea nr.312/2004 privind Statutul BNR*, sau prin alte acte normative adoptate în temeiul acestora, în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii naționale;

z) sursă administrativă – registrele și evidențele autorităților și instituțiilor publice colectate în îndeplinirea obiectului lor de activitate, pe baza legislației naționale sau europene, aplicabile direct acestora, care pot fi accesate și utilizate în scopuri statistice;

aa) utilizator de date statistice - persoana fizică sau juridică de orice fel care folosește date statistice oficiale.

(2) Termenii și expresiile: „*cod numeric personal*” este prevăzut în conformitate cu prevederile art. 6 din OUG nr. 97/2005 privind evidența domiciliul, reședința și actele de identificare ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*culegerea datelor*”, „*date confidențiale*”, „*dezvoltare*”, „*elaborare*”, „*identificare directă*”, „*identificare indirectă*”, „*statistici*”, „*unitate statistică*” și „*utilizare în scopuri statistice*” au înțelesul prevăzut la art.3 din *Regulamentul (CE) nr. 223/2009*, cu modificările și completările ulterioare, și termenul „*pseudonimizare*” are semnificația potrivit art. 4 din *Regulamentul (UE) 2016/679* al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria L, nr. 119 din 4 mai 2016, denumit în continuare *Regulamentul general privind protecția datelor*.

CAPITOLUL II

Sistemul statistic național

SECȚIUNEA 1

Componența și coordonarea Sistemului statistic național

ARTICOLUL 6

Componența și structura Sistemului statistic național

Sistemul statistic național, denumit în continuare *SSN*, este format din:

- a) *INS* - membru al Sistemului statistic european, în calitate de principal producător de date statistice oficiale ale statului și autoritate responsabilă pentru coordonarea tuturor activităților la nivel național pentru elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale în cadrul *SSN* din România;
- b) *APSO* - autoritățile și instituțiile publice, desemnate conform prezentei legi de *INS*, în calitate de producători de statistici oficiale, din domeniile specifice de competență;
- c) Banca Națională a României, instituție publică independentă, în calitate de producător de statistici oficiale în domeniile specifice de competență, potrivit legii proprii de organizare și funcționare.

ARTICOLUL 7

Coordonarea și funcționarea *SSN*

(1) Fără a aduce atingere statutului *BNR* de instituție publică independentă și de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență, *INS* este autorizat să coordoneze activitățile statistice ale autorităților și instituțiilor publice cuprinse în *SSN* și să coordoneze programarea și raportarea statistică, monitorizarea calității, a metodologiei, a transmiterii datelor și comunicarea privind acțiunile statistice ale *SSN* și ale Sistemului statistic european.

(2) În raport cu *APSO*, *INS* exercită prerogative de monitorizare, coordonare și asistență tehnică, pentru a asigura caracterul unitar al metodologiilor, clasificărilor, metodelor și al tehnicilor de colectare, de prelucrare și de diseminare a datelor statistice oficiale produse, în conformitate cu Programul statistic național anual și cu cerințele Sistemului statistic european.

(3) *INS* și *BNR* sunt împuternicite, pentru domeniile în care au atribuții potrivit legii, să își stabilească metodologiile privind colectarea, procesarea, analiza, difuzarea și constituirea seriilor de date statistice în domeniile lor de competență, cu respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale.

(4) INS și BNR cooperează și își coordonează activitățile, fiind autorizate să facă schimb de date statistice confidențiale pentru creșterea eficienței, reducerea sarcinii de răspuns a furnizorilor de date primare, pentru îmbunătățirea calității datelor statistice și pentru diseminarea acestora pe plan național și internațional.

ARTICOLUL 8 COMSTAT

(1) COMSTAT este organismul cu rol consultativ, format din reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale ce fac parte din SSN, care are ca principal rol sprijinirea INS în procesul de coordonare a SSN pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare a acestuia și a programelor statistice naționale.

(2) COMSTAT analizează și formulează propuneri cu privire la proiectele documentelor prevăzute la art.3, cu excepția celui prevăzut la art.3 alin.(1) lit.a.

(3) În cadrul COMSTAT, reprezentantul BNR are calitate de invitat și este consultat, în vederea adoptării și utilizării conceptelor, clasificărilor, celor mai bune metode și tehnici de colectare, prelucrare și diseminare, pentru asigurarea unei mai mari coerențe și a unei mai bune comparabilități între statisticile realizate.

(4) Componența COMSTAT se stabilește prin ordin al președintelui INS.

(5) Conducerea COMSTAT este asigurată de către președintele INS.

(6) Reprezentanții INS participă la ședințele COMSTAT în calitate de invitați.

(7) Secretariatul tehnic al COMSTAT este asigurat de INS.

(8) COMSTAT funcționează pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare.

SECȚIUNEA a 2-a Institutul Național de Statistică

ARTICOLUL 9 Rolul

(1) INS este autoritatea națională de statistică desemnată ca fiind organismul responsabil de coordonarea tuturor activităților la nivel național destinate dezvoltării, elaborării și difuzării statisticilor europene, în conformitate cu Programul statistic european.

(2) INS reprezintă unicul punct de contact pentru Comisie (Eurostat), cu privire la aspectele statistice reglementate de sistemul statistic european, cu respectarea art.19 alin. (3).

(3) Responsabilitatea de coordonare a INS acoperă toate celelalte autorități naționale producătoare de statistici oficiale, stabilite prin programul statistic național și european.

(4) INS are calitatea de inițiator și avizator al actelor normative din domeniul său de competență și este consultat înainte de adoptarea oricărui proiect de act normativ care ar putea influența activitatea statistică.

(5) În calitate de principal producător de date statistice oficiale ale statului, INS este autorizat:

- a) să solicite și să obțină gratuit date statistice de la toate persoanele fizice, gospodăriile populației și persoanele juridice rezidente în România sau nerezidente care își desfășoară activitatea pe teritoriul României;
- b) să utilizeze, în afara personalului propriu, operatori statistici pentru colectarea datelor de la persoanele fizice, gospodăriile populației și de la persoanele juridice cuprinse în cercetările statistice;

- c) să contracteze, în condițiile legii, servicii specializate, potrivit prevederilor art.37, pentru realizarea cercetărilor, analizelor și studiilor statistice.

ARTICOLUL 10

Atribuțiile principale ale INS

- (1) INS exercită, în domeniile sale de competență, următoarele atribuții principale:
- a) realizează programarea strategică de dezvoltare a SSN;
 - b) definește și implementează, în domeniul său de activitate, cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice;
 - c) elaborează sistemul de indicatori statistici, metodologiile, clasificările și nomenclatoarele de interes național, pe baza cerințelor naționale și a normelor și standardelor internaționale, și aplică tehnologiile și tehnicile specifice de obținere și de procesare a datelor;
 - d) asigură producerea uniformă și la timp a statisticilor oficiale, ghidează și revizuieste aplicarea metodologiilor și standardelor statistice, efectuează cercetări și ia măsuri pentru a îmbunătăți continuu calitatea statisticilor oficiale în colaborare cu APSO;
 - e) asigură planificarea și implementarea activităților statistice într-o manieră participativă prin programe statistice coerente care prioritizează activitățile statistice pentru a genera informațiile necesare măsurării fenomenelor economice, demografice, sociale și de mediu, pentru dezvoltarea politicilor publice și pentru luarea deciziilor;
 - f) asigură dezvoltarea, promovarea, garantarea și menținerea calității statisticilor oficiale, evitarea duplicării muncii, îmbunătățirea comparabilității statisticilor, promovarea activităților de dezvoltare statistică și a utilizării metodelor adecvate în colectarea și producerea de statistici, precum și consolidarea încrederii în SSN;
 - g) asigură absorbția întregii problematice stipulate în legislația europeană și implementarea acesteia;
 - h) asigură transpunerea directivelor europene în domeniul statisticii și notificarea acestora către Comisia Europeană. Suplimentar față de procesul de notificare a măsurilor naționale care transpun directive europene, INS notifică Comisiei Europene toate măsurile legislative adoptate în domeniile guvernate de directivele europene transpuse în legislația națională, potrivit domeniilor sale de responsabilitate;
 - i) negociază și încheie tratate internaționale la nivel departamental și alte înțelegeri internaționale;
 - j) stabilește forma de prezentare, termenele și periodicitățile de furnizare a datelor statistice solicitate;
 - k) colectează date statistice, produce și diseminează statistici oficiale;
 - l) realizează studii metodologice, analize statistice și interpretări ale statisticilor oficiale;
 - m) organizează și administrează registrele și bazele de date statistice;
 - n) cooperează cu APSO la elaborarea, implementarea și monitorizarea realizării strategiei naționale și programelor statistice naționale;
 - o) acordă asistență tehnică și metodologică APSO în proiectarea și realizarea cercetărilor statistice specifice, precum și în administrarea bazelor de date statistice;
 - p) colaborează cu ministerele și cu alte instituții de specialitate ale administrației publice, în vederea compatibilizării SSN cu celelalte sisteme informaționale;
 - q) monitorizează aplicarea unitară a principiilor fundamentale de funcționare a SSN și respectarea reglementărilor legale în domeniul statisticii oficiale;
 - r) implementează conceptele privind managementul calității în statistică și ale Codului de practici al statisticilor europene, în SSN;
 - s) promovează cultura statistică în România și desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul statisticii;
 - t) organizează cursuri de scurtă durată, seminarii, conferințe interne și internaționale, participări

la activități de cercetare științifică și acordă asistență tehnică în domeniul statisticii, național și internațional;

- u) desfășoară, organizează și promovează, în conformitate cu cadrul legal aplicabil, activități de formare profesională continuă, pentru personalul specializat al INS, APSO și a structurilor statistice;
- v) administrează bunurile și gestionează bugetele și fondurile alocate;
- w) utilizează eficient sala de conferințe și spațiile adiacente acesteia, existente în cadrul sediului administrativ al INS;
- x) realizează și alte sarcini specifice domeniului său de activitate.

ARTICOLUL 11

Organizarea

(1) INS este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea Prim-Ministrului.

(2) În subordinea INS funcționează, ca instituții publice cu personalitate juridică, direcțiile regionale de statistică și direcțiile județene de statistică – denumite în continuare direcții teritoriale de statistică, corespunzător structurii teritoriale a României, finanțate integral de la bugetul de stat, prin bugetul INS.

(3) Organizarea și funcționarea INS se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea președintelui INS.

ARTICOLUL 12

Conducerea

(1) INS este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ordonator principal de credite, ajutat de 3 vicepreședinți cu rang de subsecretar de stat, numiți în funcție prin decizie a prim-ministrului pentru un mandat de 5 ani.

(2) Președintele numit în funcție trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie cetățean român, cu domiciliul stabil în România;
- b) să aibă studii superioare de lungă durată, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, într-unul dintre domeniile matematică și științe ale naturii, științe inginerești sau științe sociale;
- c) să aibă experiență în management de cel puțin 5 ani, precum și în activitatea statistică ori în învățământul superior;
- d) să nu fi fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, infracțiuni de corupție sau de serviciu, infracțiuni care împiedică îndeplinirea justiției, infracțiuni de fals ori a unei infracțiuni săvârșite cu intenție care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea, amnistia post-condamnatorie sau dezincriminarea faptei;
- e) să nu fie membru al vreunui partid politic pe perioada exercitării mandatului.

(3) O persoană poate îndeplini funcția de președinte sau, după caz, de vicepreședinte, pentru cel mult două mandate, care pot fi și succesive.

(4) Cu cel puțin 6 luni înainte de data încetării la termen a mandatului președintelui, INS va publica pe pagina de internet proprie un anunț cu privire la vacantarea funcției și posibilitatea depunerii de candidaturi de către persoanele care sunt interesate și îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (2).

(5) Candidaturile pentru funcția de președinte se depun, în termen de maximum 3 luni de la data publicării anunțului, la CSN, care le analizează prin prisma îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege. Orice decizie luată de CSN trebuie să aibă o motivație clară și argumentată. Președintele INS în funcție nu participă în cadrul CSN la realizarea analizei și luarea deciziei pentru funcția de președinte.

(6) Candidaturile care au fost selectate de CSN se înaintează prim-ministrului, cu cel puțin 30 de zile înainte de data încetării la termen a mandatului președintelui, și sunt însoțite de o prezentare detaliată a considerentelor care stau la baza propunerilor formulate, în vederea luării unei decizii motivate.

(7) În cazul în care mandatul președintelui în funcție încetează într-una dintre situațiile prevăzute la alin.(8) lit. b)-e), termenele prevăzute la alin. (4) – (6) se reduc cu o treime, dacă perioada rămasă din mandat este mai mare de 6 luni.

(8) Mandatul președintelui și al vicepreședinților încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea mandatului;
- b) în situația imposibilității de a-și îndeplini mandatul mai mult de 120 de zile calendaristice consecutive dintr-un interval de 140 de zile;
- c) prin demisie sau prin deces;
- d) prin revocare, fără a se aduce atingere principiului independenței profesionale prevăzut la art. 14;
- e) de drept, în condițiile prevăzute la alin. (10).

(9) În situația în care mandatul președintelui sau al unui vicepreședinte încetează înainte de termen, mandatul noii persoane numite în respectiva funcție, în condițiile prevederilor prezentului articol, va fi egal cu durata rămasă de îndeplinit din mandatul pe care l-a avut președintele sau vicepreședintele înlocuit.

(10) În situația în care persoana care îndeplinește funcția de președinte sau, după caz, de vicepreședinte este trimisă în judecată penală, aceasta poate fi suspendată din funcție prin decizie a prim-ministrului. În cazul unei hotărâri judecătorești de achitare, suspendarea încetează, iar în cazul unei hotărâri judecătorești de condamnare, mandatul încetează de drept.

(11) Pe perioada suspendării din funcție sau în cazul vacanței funcției de președinte, atribuțiile acestuia sunt exercitate de către unul dintre vicepreședinți, desemnat prin decizie a prim-ministrului.

(12) Dacă funcția de președinte devine vacantă, se procedează la numirea unei noi persoane în funcția respectivă, în condițiile prevederilor prezentului articol.

(13) Secretarul general al INS, înalt funcționar public, este ajutat de 1 secretar general adjunct și sunt numiți în condițiile legii.

(14) Președintelui, vicepreședinților, secretarului general și secretarului general adjunct li se aplică în mod corespunzător dispozițiile Titlului IV Cartea I "Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice" al Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

(15) Pe perioada absenței temporare a președintelui INS, conducerea instituției se exercită de către vicepreședintele desemnat prin ordin al președintelui INS. Președintele poate delega vicepreședinților INS, secretarului general și secretarului general adjunct, prin ordin, oricare dintre atribuțiile de conducere, reprezentare și angajare a instituției.

ARTICOLUL 13

Atribuțiile Președintelui INS

(1) Independența profesională a INS este asigurată de președintele INS, care are următoarele responsabilități:

- a) decide în exclusivitate în privința proceselor, metodelor, standardelor și procedurilor statistice și în privința conținutului și a calendarului comunicării statistice și publicațiilor legate de statistică dezvoltate, produse și diseminate de INS;

- b) organizează, coordonează și controlează aplicarea legilor, ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, a ordinelor și a instrucțiunilor emise potrivit legii, cu respectarea cadrului, principiilor și criteriilor ce stau la baza independenței profesionale a INS;
- c) inițiază, în condițiile legii, proiecte de acte normative în domeniul statisticii sau în domenii conexe și avizează actele normative inițiate de alte instituții cu impact în domeniile care se află în responsabilitatea sa;
- d) reprezintă SSN în cadrul Sistemului Statistic European;
- e) reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme internaționale în probleme de statistică, în conformitate cu acordurile și convențiile la care România este parte, precum și cu alte înțelegeri stabilite în acest scop, și dezvoltă relații de colaborare cu organe și organizații similare din alte state, precum și cu organizații internaționale;
- f) acționează în mod independent în îndeplinirea sarcinilor statistice ale INS, fără să solicite și fără să accepte instrucțiuni în materie de statistică din partea Guvernului, autorităților și instituțiilor publice sau a altor entități;
- g) coordonează activitățile statistice ale tuturor autorităților naționale care răspund de elaborarea, producerea și difuzarea datelor asupra evoluției economico-sociale a României, fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență;
- h) coordonează activitatea de cooperare internațională în domeniul statistic, fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență;
- i) răspunde pentru activitățile statistice și pentru execuția bugetară a INS;
- j) este împuternicit să decidă cu privire la toate aspectele legate de managementul intern al INS;
- k) numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, personalul din aparatul propriu al INS, precum și conducerea unităților sale subordonate;
- l) cooperează cu instituțiile de învățământ superior de specialitate pentru formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din sistemul statisticii oficiale;
- m) publică un raport anual de activitate și poate formula observații și propuneri în legătură cu alocarea bugetară legată de activitățile statistice curente și de perspectivă ale INS și ale SSN;
- n) stabilește prin ordin atribuțiile vicepreședinților;
- o) îndeplinește alte atribuții specifice, în domeniul său de activitate.

(2) Președintele INS reprezintă instituția în raporturile cu Administrația prezidențială, Parlamentul României, Guvernul României, cu alte autorități și instituții publice, cu terțe persoane juridice, cu persoane fizice, precum și cu organizații din țară și din străinătate. Președintele poate da împuternicire de reprezentare specifică și altor persoane din cadrul INS.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale, președintele emite ordine.

ARTICOLUL 14

Independența profesională

(1) Președintele INS acționează în mod independent în îndeplinirea sarcinilor statistice ale INS, cu respectarea prevederilor art.1 alin.(2) lit.b), fără să solicite și fără să accepte instrucțiuni în materie de statistică din partea Guvernului, autorităților și instituțiilor publice sau a altor entități.

(2) Președintele INS reprezintă SSN în cadrul Sistemului statistic european și coordonează activitățile statistice ale tuturor autorităților și instituțiilor publice care răspund de elaborarea, producerea și difuzarea statisticilor oficiale, fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență.

ARTICOLUL 15

Resurse

- (1) INS și direcțiile teritoriale de statistică sunt finanțate integral de la bugetul de stat.
- (2) Personalul INS, inclusiv cel al direcțiilor teritoriale de statistică, este format din funcționari publici și personal contractual.
- (3) Personalul prevăzut la alin.2 beneficiază pentru complexitatea muncii de o majorare a salariului de bază de 15%.
- (4) Salariul și celelalte drepturi ale personalului prevăzut la alin.(2) se stabilesc la nivelul maxim de salarizare aflat în plată aferent funcțiilor din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.
- (5) Asimilarea funcțiilor și salariilor prevăzute la alin. (4) precum și stabilirea noului nivel de salarizare se realizează prin ordin al președintelui INS, în limita bugetului aprobat prin legea bugetului de stat.
- (6) Pentru funcțiile din cadrul INS și al direcțiilor teritoriale de statistică care nu au corespondent în statele de funcții ale aparatului de lucru al Guvernului și pentru care asimilarea nu se poate realiza conform alin. (5), stabilirea salariilor de bază se face prin asimilarea acestora cu cel al altor funcții existente la nivelul INS și al direcțiilor teritoriale de statistică pentru care s-a realizat asimilarea, pe baza unor criterii obligatorii aprobate prin ordinul prevăzut la alin. (5).
- (7) Criteriile obligatorii care urmează a fi avute în vedere la asimilarea prevăzută la alin. (5) sunt următoarele:
- a) pentru funcțiile de conducere: studiile, gradul profesional, atribuțiile specifice, complexitatea activității, nivelul de coordonare;
 - b) pentru funcțiile de execuție: gradul sau treapta profesională, gradația, nivelul de studii și atribuțiile specifice.
- (8) Criteriile de asimilare prevăzute la alin. (7) sunt obligatorii, dar nu limitative, prin ordin al președintelui INS putându-se aproba și alte criterii de asimilare.
- (9) Pentru funcțiile din cadrul INS și al direcțiilor teritoriale de statistică care au corespondent în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și pentru care, ca urmare a aplicării prevederilor alin. (5) rezultă procente diferite de majorare salarială, stabilirea nivelului de salarizare se face prin acordarea, pentru toate funcțiile, a celui mai mare procent rezultat.
- (10) Pentru funcțiile din cadrul INS și al direcțiilor teritoriale de statistică care nu au corespondent în cadrul aparatului de lucru al Guvernului se aplică procentul de majorare prevăzut la alin. (9).
- (11) În vederea dezvoltării de noi proiecte și soluții de îmbunătățire și eficientizare a sistemelor și platformelor software gestionate, INS poate angaja personal calificat în domeniul tehnologiei informației, personal contractual încadrat cu contract individual de muncă pe perioadă determinată, încheiat prin derogare de la prevederile art. 82 alin. (3)-(5) și ale art. 84 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- (12) Personalul prevăzut la alin. (11) este încadrat în funcții de specialiști în tehnologia informației și comunicațiilor, funcții care se regăsesc în cadrul INS și al direcțiilor teritoriale de statistică.
- (13) Numărul posturilor aferente funcțiilor de specialiști în tehnologia informației și comunicațiilor, criteriile și metodologia de selecție, precum și condițiile în care această categorie de personal își desfășoară activitatea se aprobă prin ordin al președintelui INS, cu încadrarea în numărul maxim de posturi și în bugetul aprobat cu această destinație pentru INS și direcțiile teritoriale de statistică.
- (14) Prin derogare de la prevederile art. 30 din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 31 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, încadrarea

personalului calificat prevăzut la alin. (13) se face conform criteriilor și metodologiei elaborate conform alin. (13).

(15) Drepturile salariale aferente funcțiilor prevăzute la alin. (12) se stabilesc, prin derogare de la prevederile Legii-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, în cuantum de până la de 6 ori valoarea câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prin ordin al președintelui INS.

(16) Nivelul fondurilor necesare realizării activităților ce revin INS prin programele statistice naționale se stabilește anual prin legea bugetului de stat.

(17) Pentru colectarea de date prin interviu ca parte a recensămintelor sau altor cercetări statistice incluse în programele statistice naționale, INS poate atrage temporar operatori statistici, definiți conform art.5 alin.(1) lit.p).

(18) Plata operatorilor statistici atrași temporar în activitatea de colectare a datelor statistice se realizează pe bază de tarife stabilite prin ordin al președintelui INS, în funcție de complexitatea cercetărilor efectuate și de coeficientul statistic de ierarhizare locală pentru plata operatorilor de interviu prevăzut la art. 5 alin. (1) lit.c), venituri impozitate potrivit legii.

(19) Gospodăriile populației, care constituie unități de cercetare statistică, pot beneficia, în limita fondurilor bugetare aprobate cu această destinație, de acordarea unor vouchere, a căror valoare se stabilește prin ordin al președintelui INS la nivelul a 4% din salariul minim pe economie pentru fiecare cercetare statistică la care gospodăria participă, dacă membrii gospodăriei completează integral jurnale statistice pentru cercetarea statistică respectivă.

(20) În cazul deplasărilor pentru colectarea datelor, operatorii statistici beneficiază și de decontarea cheltuielilor de transport în comun, urban și interurban.

(21) La cheltuielile prevăzute la alin. (20) se adaugă cheltuielile de transport în comun efectuate pentru instruire, precum și cele pentru primirea și predarea chestionarelor pe suport hârtie și a dispozitivelor electronice utilizate pentru colectarea datelor.

(22) Pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, în conformitate cu prevederile Regulamentului financiar al Uniunii Europene, INS poate primi, fără a fi necesară o cerere de propuneri, contribuții financiare sub formă de granturi de la Comisia Europeană.

(23) Granturile astfel obținute funcționează pe principiul prefinanțării din bugetul beneficiarului, al restituirii cheltuielilor de către finanțator și al reîntregirii veniturilor.

(24) INS, inclusiv direcțiile teritoriale de statistică, este autorizat să gestioneze fonduri externe, în conformitate cu prevederile legale, și să utilizeze personal propriu și personal suplimentar de specialitate, precum și operatori statistici, pe perioada derulării activităților finanțate din aceste fonduri.

(25) INS poate atrage și angaja, cu avizul prealabil al Ministerului Finanțelor, fonduri externe nerambursabile.

(26) Fondurile prevăzute la alin. (22), (23) și (25), precum și fondurile reprezentând contribuția părții române aferentă acestora sunt cuprinse în bugetul INS.

(27) În situația în care se obțin fonduri externe nerambursabile după aprobarea legii bugetului de stat, acestea se utilizează conform destinației primite și urmează a fi cuprinse în buget, cu prilejul rectificărilor bugetare.

(28) Contribuția părții române aferentă fondurilor prevăzute la alin. (27) se asigură din creditele bugetare aprobate și urmează a fi cuprinsă în bugetul de stat, cu ocazia rectificării bugetare, și se utilizează conform legislației în domeniul finanțelor publice.

(29) Prin derogare de la prevederile art. 79 alin. (1) și ale art. 94 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, funcționarii publici din cadrul INS, inclusiv ai direcțiilor teritoriale de statistică, care acordă asistență tehnică în materie statistică în cadrul unor proiecte

implementate pe plan internațional ori își desfășoară activitatea și ca personal suplimentar de specialitate pe perioada derulării acordurilor de Grant implementate de INS, pot face parte din echipa de proiect sau pot realiza aceste activități, fără ca în acest fel să se afle în situație de incompatibilitate și conflict de interese.

(30) Prin derogare de la regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților privind personalul contractual, astfel după cum acesta rezultă din dispozițiile art. 551 alin. (3) coroborat cu art. 445 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, personalul contractual din INS, inclusiv al direcțiilor teritoriale de statistică, care acordă asistență tehnică în materie statistică în cadrul unor proiecte implementate pe plan internațional ori își desfășoară activitatea ca personal suplimentar de specialitate pe perioada derulării acordurilor de Grant implementate de INS, poate face parte din echipa de proiect sau poate realiza aceste activități, fără ca în acest fel să se afle în situație de incompatibilitate și conflict de interese.

SECȚIUNEA a 3-a

Structurile de statistică și APSO

ARTICOLUL 16

Structurile de statistică

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor statisticii oficiale, autoritățile și instituțiile publice care nu au structuri de statistică creează, în limita numărului de posturi și a bugetelor aprobate, structuri de statistică.

(2) Structurile de statistică pot fi organizate sub formă de direcție generală, direcție, serviciu, compartiment în cadrul autorității ori instituției publice căreia îi aparține, și trebuie să funcționeze ca unități independente din punct de vedere profesional în cadrul autorităților și instituțiilor publice în al căror profil se regăsesc activități statistice de colectare, de procesare și de diseminare a datelor.

(3) Conducătorii structurilor de statistică sunt numiți prin concurs, conform prevederilor legale. În cazul în care structura de statistică se constituie la nivel de compartiment, coordonatorul acestuia va fi numit pe criterii profesionale dintre membrii compartimentului. Conducătorii structurilor de statistică trebuie să asigure independența profesională pentru aceste structuri, având aceleași drepturi conform dispozițiilor art. 5a (2) din Regulamentul UE 223/2009 privind statisticile europene, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Consiliile locale din municipii și din orașe cu peste 100.000 de locuitori pot crea structuri de statistică, în condițiile alin.(1).

ARTICOLUL 17

Desemnarea APSO

(1) Autoritățile și instituțiile publice sunt desemnate în calitate de APSO de către INS, pe baza criteriilor și regulilor stabilite *conform prezentului articol*.

(2) Pot avea calitatea de APSO, autoritățile și instituțiile publice care îndeplinesc concomitent următoarele criterii, fără a fi limitative, în conformitate cu Procedura privind stabilirea APSO, prevăzută la art. 3 alin. (2), lit. i):

- a) exercită o funcție de autoritate publică pe baza legislației naționale sau a unui act administrativ;
- b) responsabilitatea de a produce statistici, pe domenii sau variabile, este prevăzută în legislația națională de organizare și funcționare printre celelalte activități proprii;

- c) are responsabilitatea, la nivel național, de a produce statistici specifice sau părți identificabile ale statisticilor oficiale naționale și europene, după caz. cu o legătură clară cu legislația sectorială, cu programul statistic anual de lucru, cu programul statistic european sau cu o listă a produselor statistice naționale sau europene;

(3) Desemnarea APSO se realizează de INS, prin ordin al președintelui, luând în considerare criteriile prevăzute la alin.(2) și următoarele reguli:

- a) exercitarea autorității publice de către APSO trebuie să fie stipulată în legislația națională sau într-un act administrativ de funcționare și organizare;
- b) APSO trebuie să aibă responsabilitatea clară în ceea ce privește producția unei părți specifice a statisticilor naționale și/sau europene, pe domenii sau variabile, în baza legislației naționale sau a unui act administrativ;
- c) producția de date și informații statistice trebuie să reprezinte o activitate curentă a APSO;
- d) dacă producția de date și informații statistice reprezintă principala activitate a unei anumite structuri din cadrul unei autorități sau instituții publice, această structură responsabilă cu producerea de statistici trebuie să fie clar menționată în structura organizațională, iar conducătorul/responsabilul statistic să poată fi identificat;
- e) APSO trebuie cel puțin să prelucreze date colectate din surse relevante și să furnizeze rezultate statistice publicabile, armonizate cu cerințele prevăzute în legislația sectorială ori în metodologiile naționale sau europene;
- f) Cercetările/lucrările statistice realizate de APSO sunt incluse în Programele statistice naționale anuale;
- g) mediul instituțional, procesele și produsele statistice ale APSO respectă Codul de practici al statisticilor europene.

(4) Lista altor producători de statistici oficiale naționale nu trebuie să conțină autoritățile sau instituțiile publice care contribuie doar la producerea de statistici oficiale în moduri diferite, cum ar fi colectare de date, acces la datele brute sau furnizare de date pentru servicii de procesare, dar nu produc statistici oficiale și nu sunt responsabili cu întregul proces de producție sau de calitatea rezultatelor. Aceste autorități sau instituții publice au calitatea de contributory la statisticile oficiale naționale, fără a fi considerate membre ale SSN.

(5) APSO desemnați de INS sunt incluși în Lista altor autorități producătoare de statistici oficiale naționale și/ sau europene, care se publică pe site-ul INS.

ARTICOLUL 18

Funcționarea APSO

(1) APSO sunt obligate să asigure resursele necesare desfășurării activităților de statistică oficială, ce le revin în cadrul SSN.

(2) Bugetul și numărul de posturi necesare realizării activității de statistică oficială ale APSO se stabilesc în funcție de importanța, volumul și complexitatea activităților statistice specifice autorităților cărora le aparțin, astfel încât să satisfacă nevoile proprii de informare statistică, precum și cerințele SSN. Acestea nu li se pot atribui responsabilități care sunt în contradicție cu dispozițiile și principiile prezentei legi.

(3) APSO au obligația să utilizeze SIRUTA - Sistemul informatic al Registrului unităților administrativ-teritoriale, elaborat conform Hotărârii Guvernului nr. 575 bis/1992 cu privire la realizarea unor nomenclatoare unitare de interes general prevăzute în concepția generală a informatizării în România

(4) APSO sunt responsabili de elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale, astfel cum este prevăzut în Programul statistic național anual.

(5) APSO sunt obligați să notifice INS orice modificare a termenelor de diseminare a datelor statistice oficiale proprii prevăzute în Programul statistic național anual.

(6) APSO își exercită atribuțiile de statistică oficială, în domeniul lor de activitate, sub îndrumarea științifică și tehnico-metodologică a INS.

(7) APSO îndeplinesc următoarele atribuții principale:

(a) promovează și realizează colectarea, procesarea și diseminarea datelor statistice care privesc autoritățile publice în structura cărora funcționează, în conformitate cu normele, tehnicile și standardele statistice emise de INS, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale, în cadrul SSN;

(b) cooperează cu ceilalți producători de statistici oficiale pentru efectuarea cercetărilor statistice prevăzute în programul statistic național anual;

(c) acționează pentru armonizarea sistemelor informaționale ale autorităților cărora le aparțin cu SSN, în scopul reducerii gradului de solicitare a furnizorilor de date; acțiunile concrete de armonizare a sistemelor informaționale se realizează prin acorduri specifice, protocoale, convenții încheiate cu INS;

(d) contribuie la promovarea și dezvoltarea sistemului informatic statistic, inclusiv prin transmiterea fișierelor de date statistice în sistem interconectat, în cadrul SSN;

(e) prezintă INS și autorității publice căreia îi aparțin un raport anual privind activitățile desfășurate, raport ce va fi parte integrantă a raportului anual al SSN.

(8) APSO care organizează cercetări statistice cuprinse în programul statistic național anual sunt obligați:

(a) să transmită spre avizare INS metodologia cercetărilor statistice;

(b) să furnizeze INS rezultatele cercetărilor statistice proprii prevăzute în programul statistic național anual, inclusiv date individuale.

SECȚIUNEA a 4-a Banca Națională a României

ARTICOLUL 19

Rolul

(1) BNR face parte din Sistemul statistic național și este producător de statistici oficiale, în sensul art. 6, în ceea ce privește alte date decât cele colectate sau elaborate în calitate de membru al Sistemului European al Băncilor Centrale sau în calitate de autoritate națională competentă, desemnată potrivit dispozițiilor legislației speciale.

(2) BNR este autorizată să colecteze datele necesare producerii de statistici oficiale menționate la alin.(1), potrivit Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

(3) BNR este punct de contact pentru Comisie (Eurostat) cu privire la datele precizate la alin.(2).

(4) BNR este autorizată să facă schimb de date statistice confidențiale cu Comisia (Eurostat), în ceea ce privește datele precizate la alin. (2), în vederea dezvoltării, elaborării și difuzării eficiente a statisticilor europene sau pentru îmbunătățirea calității statisticilor europene.

(5) BNR poate elabora strategii de dezvoltare și programe de implementare statistică pentru elaborarea statisticilor oficiale în domeniile în care are atribuții potrivit legii.

(6) BNR este autorizată să creeze, să actualizeze și să întrețină registre statistice, care sunt utilizate exclusiv în scopuri statistice, pentru domeniile în care are atribuții, potrivit legii proprii de organizare și funcționare.

(7) În exercitarea atribuțiilor BNR care decurg din aplicarea prezentei legi, Băncii Naționale a României îi sunt aplicabile, în mod corespunzător, dispozițiile art.4, art.7 alin.(1), (3), (4), art.23 – 25, art.28, art.29, art.32 - 33, art.36, art.40, art.41 alin.(1), (2), art. 43, art. 46 - 49, art.50 alin. (2), (3), art.51.

SECȚIUNEA a 5-a Consiliul Statistic Național

ARTICOLUL 20 Scopul și atribuțiile CSN

(1) Pentru asigurarea independenței profesionale a producătorilor de statistici oficiale, reflectarea în programele SSN a cerințelor tuturor categoriilor de utilizatori de date, în vederea asigurării caracterului obiectiv, transparent și științific al activității de statistică oficială și pentru minimizarea eforturilor de raportare a furnizorilor de date, pe lângă INS funcționează CSN, organism cu caracter consultativ.

(2) CSN are următoarele atribuții:

- a) monitorizează, dezbate, formulează recomandări cu privire la implementarea în cadrul SSN a Codului de practici al statisticilor europene;
- b) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectul strategiei și proiectele programelor statistice naționale;
- c) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectele de acte normative care privesc SSN;
- d) dezbate și formulează recomandări asupra perfecționării instrumentelor și mecanismelor de implementare a principiilor de funcționare a SSN;
- e) dezbate și formulează recomandări privind dezvoltarea și perfecționarea sistemului informațional statistic, în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor de date;
- f) dezbate și formulează recomandări în legătură cu planurile de elaborare a sistemului de indicatori statistici, metodologiilor, clasificărilor și nomenclatoarelor utilizate în cadrul SSN;
- g) dezbate și formulează recomandări asupra tuturor planurilor de organizare și de desfășurare a cercetărilor statistice de importanță națională, elaborate în cadrul SSN;
- h) urmărește implementarea activităților de dezvoltare strategică și evaluează implementarea programelor statistice;
- i) promovează transparența și responsabilitatea SSN;
- j) promovează utilizarea statisticilor oficiale ca bază de fundamentare și de evaluare a politicilor publice și de luare a deciziilor.

(3) CSN analizează, conform art.12 alin.(5), candidaturile depuse pentru ocuparea funcției de președinte, și selectează candidaturile care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege, pe care le înaintează prim-ministrului.

ARTICOLUL 21 Componența și numirea membrilor CSN

(1) CSN are următoarea componență:

- a) un reprezentant al Academiei Române;
- b) 3 reprezentanți ai unităților de învățământ superior de specialitate;
- c) 2 reprezentanți ai institutelor de cercetare;
- d) un reprezentant al organismelor sindicale;
- e) un reprezentant al organizațiilor patronale;

- f) un reprezentant al mijloacelor de informare în masă;
- g) un reprezentant al asociațiilor profesionale;
- h) un reprezentant al structurilor asociative ale administrației publice locale;
- i) un reprezentant al BNR;
- j) un reprezentant al Administrației Prezidențiale;
- k) un reprezentant al Senatului României;
- l) un reprezentant al Camerei Deputaților;

(2) Președintele INS este membru de drept.

(3) Membrii CSN, propuși de organismele și instituțiile prevăzute la alin.(1) lit. a)-h) sunt numiți pe o perioadă de 2 ani prin decizie a prim-ministrului, pe baza unei liste înaintată de către președintele INS. Membrii prevăzuți la alin. (1) lit. i) și j) sunt numiți pe o perioadă de 2 ani, prin Ordin al Guvernatorului BNR, respectiv prin decret al Președintelui României. Membrii prevăzuți la alin. (1) lit. k) și l) sunt numiți pe o perioadă de 2 ani, prin hotărâre a plenului celor două Camere ale Parlamentului României.

(4) Membrii CSN beneficiază de o indemnizație de participare la ședință egală cu 15% din salariul minim brut pe țară utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, și care se suportă din bugetul INS.

(5) Conducerea CSN este asigurată de către un președinte și 3 vicepreședinți, aleși prin vot deschis, cu majoritate simplă, din rândul membrilor acestuia.

ARTICOLUL 22

Reguli de funcționare

(1) CSN elaborează și aprobă regulamentul propriu de organizare și funcționare pentru a reglementa sarcinile, funcționarea, metodele de lucru, luarea deciziilor sale și alte aspecte organizatorice.

(2) CSN se întrunește trimestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui acestuia, și își poate constitui grupuri de lucru pe domenii statistice, potrivit atribuțiilor sale.

(3) Temele viitoarelor reuniuni ale CSN sunt convenite de conducerea CSN și președintele INS și acceptate prin vot majoritar la reuniunile CSN.

(4) Concluziile reuniunilor CSN se publică pe site-ul INS, în termen de două săptămâni de la data reuniunii.

(5) CSN elaborează un raport anual asupra activității desfășurate, pe care îl dă publicității pe pagina proprie de internet a INS.

(6) Secretariatul CSN este asigurat de INS.

CAPITOLUL III

Elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale

SECȚIUNEA 1

Strategia și programele statistice naționale

ARTICOLUL 23

Strategia SSN

(1) INS, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale, elaborează Strategia SSN, denumită în continuare *Strategia*.

(2) *Strategia* constituie cadrul de consolidare instituțională, destinat construirii și dezvoltării durabile a capacităților statistice naționale, prin asigurarea resurselor umane și tehnologice și prin adoptarea practicilor manageriale moderne și a standardelor statistice internaționale.

(3) *Strategia* stabilește obiectivele și acțiunile necesare funcționării și dezvoltării SSN, pe o perioadă de maximum 7 ani, în concordanță cu perioada definită în programul statistic al Uniunii Europene.

(4) *Strategia* se elaborează prin consultarea utilizatorilor de date statistice oficiale și a furnizorilor de date, se avizează de CSN și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, ca document de politici publice.

ARTICOLUL 24

Programul statistic național multianual

(1) INS, în colaborare cu ceilalți producători de statistici oficiale, elaborează, pentru perioada prevăzută de *Strategie*, programe statistice naționale multianuale, în scopul planificării activităților SSN, definirii obiectivelor și măsurilor necesare îndeplinirii *Strategiei* și coordonării eficiente a activității producătorilor de statistici oficiale.

(2) Programul statistic național multianual se elaborează pe o perioadă de maximum 4 ani, ținându-se seama de obiectivele *Strategiei* și de stadiul îndeplinirii acestora, de programul statistic al Uniunii Europene, cu consultarea utilizatorilor, a producătorilor și a furnizorilor de date.

(3) Programul statistic național multianual conține măsuri, acțiuni, termene, resurse și responsabilități asumate în cadrul SSN, necesare îndeplinirii obiectivelor strategice, dezvoltării infrastructurii statistice și a procesului statistic în ansamblul său, minimizării sarcinii de răspuns a furnizorilor de date și creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor de date statistice, inițiate sau implementate în perioada acoperită de program.

(4) Programul statistic național multianual se avizează de CSN și se aprobă prin hotărâre a Guvernului. La aprobarea programului statistic național multianual, Guvernul nu intervine în problemele care țin de independența profesională a producătorilor de statistici oficiale.

ARTICOLUL 25

Programul statistic național anual

(1) Programul statistic național anual reprezintă instrumentul de bază prin care INS și ceilalți producători de statistici oficiale sunt autorizați să realizeze colectarea, stocarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice oficiale, în vederea asigurării informațiilor necesare utilizatorilor interni, precum și a celor ce decurg din legislația Uniunii Europene și din recomandările altor organizații internaționale.

(2) INS, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale, elaborează programul statistic național anual, în scopul detalierii și operaționalizării programului statistic național multianual.

(3) Programul statistic național anual cuprinde informații, responsabilități și termene de realizare, cu privire la cercetări statistice, lucrări de sinteză, studii și analize statistice, rapoarte de calitate și publicații statistice.

(4) Pentru cercetările statistice, programul statistic național anual precizează obiectivul cercetării, producătorul responsabil, categoriile de unități statistice incluse în cercetare, sursa datelor și suportul de colectare a acestora, termenele, periodicitatea, responsabilitățile unităților statistice cercetate privind furnizarea și transmiterea datelor, tipul datelor statistice, tipul observărilor statistice, termenele și formatul de diseminare a datelor statistice, nivelul de agregare și de prezentare, costul, sursa de finanțare, precum și alte elemente.

(5) Programul statistic național anual se avizează de CSN și se aprobă prin hotărâre a Guvernului. La aprobarea programului statistic național anual, Guvernul nu intervine în problemele care țin de independența profesională a producătorilor de statistici oficiale.

(6) Realizarea programului statistic național anual se finanțează de la bugetul de stat, precum și din alte surse.

(7) Pentru realizarea programului statistic național anual, producătorii de statistici oficiale vor include în bugetul propriu resursele financiare necesare.

(8) Programul statistic național anual aprobat poate fi modificat, la propunerea justificată a INS, prin hotărâre a Guvernului, cu rectificarea corespunzătoare a bugetelor alocate.

(9) INS, împreună cu ceilalți producători de statistici oficiale, elaborează în prima jumătate a anului următor celui de referință un Raport de îndeplinire a programului statistic național anual. Raportul este supus avizului CSN, după care se afișează pe pagina de internet a INS.

ARTICOLUL 26

Recensăminte

Cercetările statistice de interes național de tipul recensămintelor populației și locuințelor, recensămintelor din agricultură sau al altor cercetări statistice de mare volum, al căror program se derulează pe o perioadă mai mare de un an calendaristic și care necesită alocarea de resurse suplimentare, se aprobă prin lege specială.

SECȚIUNEA a 2-a

Colectarea datelor, sursele de date, procesarea și stocarea datelor statistice

ARTICOLUL 27

Autorizarea colectării datelor statistice

(1) INS este autorizat să colecteze date în scop statistic din orice sursă disponibilă, fie direct de la gospodării, persoane fizice și juridice, fie din surse de date administrative, în conformitate cu programul statistic național anual.

(2) APSO sunt autorizați să colecteze date agregate și/ sau individuale din domeniile specifice de competență.

(3) INS și APSO fac schimb de date și metadate în cadrul SSN, în scopuri statistice, pentru a evita orice duplicare a activității de colectare a datelor și pentru a îmbunătăți calitatea statisticilor oficiale.

ARTICOLUL 28

Surse de date

Producătorii de statistici oficiale colectează date prin surse statistice, din surse administrative și din surse private, cu respectarea confidențialității și securității datelor și a prevederilor art.1 alin.(2) lit.b).

ARTICOLUL 29

Surse statistice

(1) Producătorii de statistici oficiale colectează date prin următoarele surse statistice:

- a) observări statistice exhaustive, inclusiv de tipul recensămintelor, care presupun colectarea de date de la toate unitățile incluse în populația statistică de referință, inclusiv date de identificare -cod numeric personal criptat ulterior de către INS prin generarea de identificator statistic unic;
- b) observări statistice prin sondaj, care presupun colectarea de date primare de la o parte reprezentativă a populației statistice de referință, inclusiv date de identificare -cod numeric personal criptat ulterior de către INS prin generarea de identificator statistic unic;
- c) observări statistice parțiale, inclusiv de tipul anchetelor-pilot, care presupun colectarea de date primare de la o parte a populației statistice de referință, fără a fi obligatorie asigurarea reprezentativității acesteia, inclusiv date de identificare -cod numeric personal criptat ulterior de către INS prin generarea de identificator statistic unic.

ARTICOLUL 30

Surse administrative

(1) Pentru completarea volumului de date necesare pentru producerea de statistici oficiale și reducerea gradului de solicitare a furnizorilor de date, INS are drept de acces gratuit la datele din registrele și evidențele autorităților și instituțiilor publice, inclusiv la datele individuale de identificare-cod numeric personal sau identificator statistic unic generat conform instrucțiunilor INS.

(2) În aplicarea alin.(1), autoritățile și instituțiile publice care dețin surse administrative sunt autorizate și au obligația:

- a) să furnizeze INS, în format electronic, datele pe care le dețin la nivelul de detaliere necesar pentru producerea de statistici oficiale, însoțite de metadatele corespunzătoare;
- b) să notifice INS despre crearea de noi surse administrative sau de modificare sau de întrerupere a celor existente, în conformitate cu Mecanismul prin care autoritățile și instituțiile publice consultă INS pentru dezvoltarea, modificarea, sau întreruperea surselor administrative de date, prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. b);
- c) să permită INS, pe bază de protocoale, cu titlu gratuit, accesul la datele din sistemele informatice pe care le gestionează, inclusiv la identificatorii disponibili, cod numeric personal sau identificator statistic unic generat conform instrucțiunilor INS, necesari pentru producerea de statistici oficiale.

(3) INS împreună cu deținătorii surselor administrative vor stabili mecanismele de cooperare necesare asigurării transferului de date individuale, prin protocoale, convenții, acorduri sau alte modalități de conlucrare, cu respectarea prevederilor legale privind securitatea datelor.

(4) Dispozițiile speciale privind caracterul confidențial din alte acte normative nu pot fi invocate decât atunci când acestea, în mod explicit, interzic utilizarea datelor în scopuri statistice.

(5) Datele obținute din surse administrative se utilizează numai în scopuri statistice.

(6) Autoritățile și instituțiile publice care dețin sau dezvoltă o nouă sursă administrativă au obligația de a consulta și implica INS în proiectarea inițială, dezvoltarea ulterioară sau, în cazul întreruperii surselor administrative, de a implementa, în cel mai scurt timp, modificările solicitate de INS, astfel încât să nu se producă întreruperi în seriile de date. Modul prin care autoritățile și instituțiile publice vor consulta INS și vor opera modificările solicitate de acesta se va face în conformitate cu Mecanismul prin care autoritățile și instituțiile publice consultă INS pentru dezvoltarea, modificarea, sau întreruperea surselor administrative de date, prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. b).

(7) Deținătorii surselor administrative sunt obligați ca, odată cu furnizarea datelor, să pună la dispoziție, gratuit, producătorilor de statistici oficiale, metadatele relevante, în special cu privire la:

- a) sfera de cuprindere;
- b) periodicitate;
- c) caracterul datelor: confidențiale sau publice, după caz;
- d) definițiile caracteristicilor;
- e) metodele prin care au fost colectate datele;

- f) metodele de obținere a datelor derivate;
- g) clasificările și nomenclatoarele utilizate;
- h) informații referitoare la revizuirea datelor, după caz;
- i) cadrul juridic național sau internațional sau orice modificări ale acestuia cu impact asupra conținutului și structurii datelor statistice puse la dispoziție.

ARTICOLUL 31

Surse private

- (1) Producătorii de statistici oficiale au drept de acces gratuit și de a utiliza atât date private, cât și noi surse de date, inclusiv big data, pentru producerea, dezvoltarea și diseminarea statisticilor oficiale într-un mod mai eficient și mai puțin costisitor.
- (2) Producătorii de statistici oficiale pot încheia protocoale/convenții cu persoanele juridice de drept privat, în scopul reglementării accesului la datele deținute și/sau gestionate de aceștia.

ARTICOLUL 32

Metode de colectare a datelor statistice

- (1) Producătorii de statistici oficiale pot utiliza una sau orice combinație a mai multor metode de colectare a datelor.
- (2) Indiferent de metodele și sursele de colectare a datelor, datele obținute de producătorii de statistici oficiale sunt prelucrate, stocate și difuzate în deplină conformitate cu dispozițiile prezentei legi.
- (3) Furnizorii de date și furnizorii de date din surse administrative au obligația să respecte întocmai termenul de transmitere și modalitatea de furnizare a datelor prevăzute pentru fiecare cercetare statistică inclusă în Programul statistic național anual.

ARTICOLUL 33

Drepturile furnizorilor de date și furnizorilor de date din surse administrative

Furnizorii de date și furnizorii de date din surse administrative au dreptul de a fi informați de către producătorii de statistici oficiale, înainte de momentul colectării datelor, cu privire la:

- a) baza legală a colectării datelor în scopuri statistice;
- b) obiectivul pentru care se solicită colectarea datelor;
- c) caracterul obligatoriu al furnizării datelor;
- d) producătorul de statistici oficiale autorizat să realizeze colectarea datelor;
- e) garantarea utilizării datelor furnizate numai în scopuri statistice;
- f) garantarea confidențialității și protecției datelor;
- g) consecințele care rezultă din refuzul de a furniza date sau ca urmare a transmiterii de date incomplete, incorecte sau după expirarea termenului stabilit prin programul statistic național anual.

ARTICOLUL 34

Obligațiile furnizorilor de date și furnizorilor de date din surse administrative

- (1) Furnizorii de date și furnizorii de date din surse administrative sunt obligați să transmită, în mod gratuit, producătorilor de statistici oficiale, date corecte, actuale și complete, la termenele, periodicitățile, în forma și după metoda de colectare stabilite în programul statistic național anual și în conformitate cu normele metodologice, prevăzute la art. 35.
- (2) Dacă datele comunicate de furnizorii de date și de furnizorii de date din surse administrative nu sunt corecte, actuale și complete, aceștia sunt obligați:

a) în urma constatării acestei situații de către furnizorul de date sau de către furnizorul de date din surse administrative, să le corecteze, să le actualizeze și să le completeze, după caz, să notifice acest lucru și să le transmită de îndată producătorului de statistici oficiale care le-a solicitat;

b) în urma constatării acestei situații de către producătorii de statistici oficiale, să le corecteze, să le actualizeze, să le completeze, după caz, și să le transmită potrivit măsurilor și termenelor dispuse de producătorul de statistici oficiale care le-a solicitat.

(3) Furnizorii de date și furnizorii de date din surse administrative au obligația de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate.

(4) În cazul aplicării sancțiunilor prevăzute la art.54, obligațiile furnizorilor de date și furnizorilor de date din surse administrative prevăzute la alin.(1) și (2) continuă până la conformarea completă, înăuntrul termenului stabilit de producătorul de statistici oficiale.

(5) Furnizorii de date, respectiv persoanele juridice, și furnizorii de date din surse administrative au obligația să desemneze o persoană responsabilă cu transmiterea datelor solicitate de producătorii de statistici oficiale, cu atribuții specifice în fișa postului, care să răspundă de obținerea datelor în cadrul unității și de transmiterea lor în termen.

ARTICOLUL 35

Metodologii statistice

(1) INS și APSO stabilesc metodologiile pentru realizarea cercetărilor și lucrărilor statistice prevăzute în programul statistic național anual, care se aprobă prin ordin al președintelui INS și sunt publicate pe site-ul INS și respectiv al APSO, pentru metodologiile din domeniul propriu de competență.

(2) Clasificările și nomenclatoarele statistice de interes general se aprobă prin ordin al președintelui INS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) APSO, care colectează date statistice pentru domeniul propriu de activitate în afara programului statistic național anual, își pot defini propriile metodologii statistice fără avizul INS.

ARTICOLUL 36

Procesarea și stocarea datelor statistice

În cadrul operațiunilor de procesare și stocare a datelor statistice colectate, producătorii de statistici oficiale sunt obligați:

- a) să separe datele de identificare a furnizorilor de date de celelalte variabile înregistrate;
- b) să protejeze datele individuale, agregate și confidențiale colectate și să ia toate măsurile organizatorice, administrative, tehnice necesare pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate;
- c) să distrugă formularele și chestionarele pe suport hârtie utilizate în cercetările statistice, precum și referințele la datele de identificare stocate pe orice tip de mediu, cu excepția datelor necesare constituirii și actualizării registrelor statistice, după încheierea procesului de procesare, dar nu mai târziu de 36 luni de la sfârșitul perioadei de referință.

ARTICOLUL 37

Externalizarea activităților statistice

(1) Producătorii de statistici oficiale pot încredința realizarea unor activități specifice legate de îndeplinirea programului statistic național anual, de tipul celor necesare tipăririi și distribuirii

instrumentarului statistic, colectării și prelucrării datelor, proiectării și dezvoltării publicațiilor, către alte persoane juridice, pe bază de contract, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice.

(2) Producătorii de statistici oficiale răspund de calitatea rezultatelor obținute în cadrul activităților externalizate, scop în care au obligația de a institui măsuri de monitorizare și control asupra modului de desfășurare a acestor activități.

(3) Persoanele juridice care desfășoară activități în condițiile alin.(1) au obligația de a respecta întocmai prevederile prezentei legi, pe tot parcursul realizării acestora.

(4) Se interzice persoanelor juridice cărora li s-au încredințat activități potrivit alin.(1) să utilizeze materialele, documentele, instrumentele puse la dispoziție în alte scopuri decât cele necesare realizării serviciilor în cadrul activităților externalizate, urmând să le restituie producătorului de statistici oficiale la finalizarea acestora.

(5) Rezultatele obținute în urma activităților desfășurate conform alin.(1) sunt în proprietatea exclusivă a producătorului de statistici oficiale.

SECȚIUNEA a 3-a

Registrele statistice

ARTICOLUL 38

Sistemul registrelor statistice

(1) Pentru completarea volumului de date disponibile, reducerea gradului de încărcare a furnizorilor de date și realizarea cercetărilor statistice prin sondaj, INS este autorizat să creeze, să actualizeze și să întrețină registre statistice, care sunt utilizate exclusiv în scopuri statistice. Registrele statistice sunt baze de date care includ unități statistice și caracteristicile acestora, inclusiv identificatorii care sunt necesari pentru producția statistică.

(2) Registrele statistice prevăzute la alin. (1) se creează pe baza surselor de date obținute din recensăminte și din alte cercetări statistice, precum și din surse administrative.

(3) Domeniile pentru care se creează registrele statistice prevăzute la alin. (1), modul de organizare, actualizare și de întreținere a acestora sunt stabilite prin Regulile privind constituirea și organizarea registrelor statistice prevăzute la art.3 alin.(2) lit.h).

ARTICOLUL 39

Actualizarea și întreținerea registrelor statistice

(1) Actualizarea datelor din registrele statistice se efectuează periodic de INS.

(2) În vederea actualizării și întreținerii registrelor statistice, deținătorii de surse de date administrative sunt obligați să pună, periodic, la dispoziția INS, date și informații cu privire la modificările survenite în sursele de date administrative pe care le administrează.

(3) INS are dreptul să adapteze datele obținute din sursele de date administrative, în scopul armonizării acestora cu definițiile și cu clasificările utilizate în registrele statistice pe care le administrează.

ARTICOLUL 40

Utilizarea datelor individuale din registrele statistice

(1) Datele din registrele statistice se utilizează exclusiv în scopuri statistice, pentru realizarea activităților cuprinse în programele statistice naționale, în mod deosebit ca sursă indispensabilă pentru proiectarea cercetărilor statistice prin sondaj.

(2) Datele individuale conținute în registrele statistice administrate de INS pot fi puse la dispoziția celorlalți producători de statistici oficiale, corespunzător domeniului propriu de activitate, în baza unor acorduri bilaterale de cooperare, spre a fi utilizate exclusiv în scopuri statistice, în condițiile păstrării caracterului confidențial al acestor date.

SECȚIUNEA a 4-a

Calitatea datelor

ARTICOLUL 41

Standarde de calitate

(1) Asigurarea calității în producția statistică presupune utilizarea de metode și instrumente care au scopul de a garanta conformitatea cu cerințele de calitate ale Sistemului statistic european.

(2) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să îndeplinească standardele de calitate definite în reglementările europene și să dezvolte mecanismele necesare pentru a realiza acest lucru, în conformitate cu Codul de practici al statisticilor europene. Pentru a garanta calitatea, statisticile oficiale trebuie să fie elaborate, produse și difuzate pe baza Standardelor comune de calitate și a cadrului de asigurare a calității datelor statistice prevăzute la art.3 alin.(2) lit.f).

(3) Activitatea personalului producătorilor de statistici oficiale se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de etică profesională a statisticianului, prevăzut la art.3 alin.(2) lit.g), care asigură cadrul exercitării sarcinilor care îi revin, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

ARTICOLUL 42

Evaluarea calității

(1) Evaluarea calității datelor statistice reprezintă procesul care determină dacă rezultatele finale îndeplinesc obiectivele cercetării statistice. Rezultatele evaluării permit utilizatorilor să interpreteze mai bine rezultatele cercetării statistice, iar producătorilor de statistici oficiale să își îmbunătățească calitatea ciclurilor curente și/sau viitoare ale procesului statistic.

(2) Fără a aduce atingere statutului BNR de instituție publică independentă, INS monitorizează atingerea standardelor comune de calitate în cadrul SSN.

(3) INS informează producătorii de statistici oficiale cu privire la rezultatele monitorizării și evaluării calității datelor statistice oficiale furnizate de aceștia, însoțite de recomandări de modificare, dacă este necesar, și cu privire la intervalul de timp în care trebuie efectuate modificările.

(4) INS publică anual un raport privind calitatea datelor statistice oficiale și evoluțiile înregistrate la nivelul SSN.

SECȚIUNEA a 5-a

Diseminarea și utilizarea datelor statistice oficiale

ARTICOLUL 43

Diseminarea datelor statistice oficiale

(1) Datele statistice oficiale reprezintă un bun național de interes public și sunt accesibile, în condiții de egalitate, sub aspectul volumului și al calității datelor și de simultaneitate a diseminării acestora, tuturor utilizatorilor, cu respectarea confidențialității și securității datelor și a prevederilor art.1 alin.(2) lit.b).

(2) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze datele statistice la termenele prevăzute în programul statistic național anual sau prevăzute în calendarul de diseminare a datelor statistice oficiale, pe baza procedurilor transparente aplicate la nivelul SSN, stabilite prin Politica comună de diseminare și comunicare a datelor statistice oficiale prevăzută la art.3 alin.(2) lit.e).

(3) Difuzarea preferențială a datelor statistice oficiale înainte de termenul de diseminare prevăzut la alin. 2, precum și tratamentul preferențial acordat utilizatorilor de către orice persoană din sistemul statistic național constituie încălcări ale sarcinilor de serviciu și atrag răspunderea disciplinară a persoanelor care se fac vinovate de aceste fapte.

(4) Datele statistice oficiale diseminate trebuie să fie exacte, complete, utilizabile și puse la dispoziție cu celeritate. Producătorii de statistici oficiale trebuie să exploateze noile tehnologii pentru a permite utilizatorilor să aibă un acces optim la informație și să o proceseze eficient și cu ușurință.

(5) Publicarea statisticilor oficiale este însoțită de metadate la un nivel de detaliu adecvat cerințelor utilizatorilor și de note explicative, după caz.

(6) Datele individuale colectate de producătorii de statistici oficiale care se utilizează numai în scopuri statistice nu pot fi făcute publice decât în formă agregată, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 46 alin.(1).

(7) Datele statistice oficiale sunt publicate cu respectarea prevederilor art. 47 și 48.

(8) Revizuirea datelor statistice urmează proceduri standard, bine stabilite și transparente, conform Politicii de revizuire a datelor statistice prevăzute la art.3 alin.(2) lit.b).

(9) Erorile descoperite în datele statistice oficiale publicate se corectează, iar eratele sunt făcute publice cât mai curând posibil, pe baza Politicii de tratare a erorilor, prevăzută la art.3 alin.(2) lit.c).

(10) Publicarea datelor statistice oficiale de către utilizatorii de date statistice, în formă scrisă sau electronică, ori a altor date și informații derivate din acestea se face numai cu indicarea sursei de date.

ARTICOLUL 44

Termene de diseminare a datelor statistice oficiale

(1) INS este obligat să aducă la cunoștința publicului larg calendarul anual de diseminare a datelor statistice oficiale, în conformitate cu termenele prevăzute în programul statistic național anual.

(2) Orice modificare a termenelor stabilite în calendarul prevăzut la alin.(1), intervenită în mod excepțional, se anunță cu cel puțin o lună înainte, în cazul statisticilor anuale, și cu o săptămână înainte, în cazul statisticilor infraanuale.

ARTICOLUL 45

Produse și servicii statistice specializate, furnizate în afara programului statistic național anual

(1) Pe baza rezultatelor cercetărilor statistice cuprinse în programul statistic național anual, la cererea expresă a utilizatorilor interni și externi, INS poate elabora și alte lucrări, poate edita publicații statistice și poate furniza date statistice rezultate din prelucrări suplimentare, în conformitate cu cerințele utilizatorilor, în condițiile respectării protecției și confidențialității datelor.

(2) INS este autorizat să realizeze și să furnizeze, pe bază de contract, produse și servicii statistice constând în cercetări și lucrări statistice speciale, inclusiv publicații care nu sunt cuprinse în programul statistic național anual, la cererea unor beneficiari interni sau externi.

(3) Produsele și serviciile statistice specializate prevăzute la alin.(1) și (2) se realizează și se furnizează contra cost, pe baza unor tarife stabilite de INS, care acoperă costurile suplimentare ale dezvoltării produselor și serviciilor statistice, precum și costurile de editare și de difuzare a rezultatelor.

(4) Rezultatele activităților realizate conform prezentului articol nu sunt considerate statistici oficiale.

(5) Răspunsul la sondajele efectuate pentru furnizarea de servicii de colectare a datelor în temeiul prezentului articol nu poate fi declarat obligatoriu pentru furnizorii de date. Celelalte dispoziții privind cercetările statistice, dispozițiile privind confidențialitatea și protecția datelor și dispozițiile privind calitatea datelor statistice din prezenta lege se aplică pe deplin furnizării de servicii de colectare a datelor.

ARTICOLUL 46

Diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică

(1) Datele individuale prevăzute la art.43 alin.(6) pot fi diseminate numai în scopuri de cercetare științifică, în următoarele cazuri:

- a) datele au fost colectate din surse publice, universal disponibile;
- b) datele sunt diseminate într-o formă anonimată, respectiv într-o formă care nu permite identificarea directă sau indirectă a furnizorilor de date.

(2) Producătorii de statistici oficiale pot furniza, la cerere, unităților de cercetare științifică acreditate, date individuale anonimăte, numai în scopul realizării de activități de cercetare științifică, conform prezentei legi și *Regulamentului (UE) nr. 557/2013 al Comisiei din 17 iunie 2013 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene în ceea ce privește accesul la date confidențiale în scopuri științifice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 831/2002 al Comisiei și a Ghidului său de implementare*, pe bază de contract, fie prin furnizarea datelor prin poșta specializată, fie prin acces direct al cercetătorilor prin Centrul de Acces la Microdate de la sediul INS. Datele furnizate în scopuri de cercetare științifică nu pot include identificatori, iar accesul este strict limitat la datele care sunt direct relevante și necesare pentru realizarea scopului și obiectivelor proiectului de cercetare științifică.

(3) Accesul la datele individuale, în condițiile prevăzute la alin.(2), se face doar pe baza unui Contract între părți, în care se menționează explicit și detaliat:

- a) scopul și obiectivele proiectului de cercetare științifică, condițiile de utilizare și modul de valorificare a datelor;
- b) obligația utilizatorilor de date statistice de a nu încerca să identifice persoanele fizice sau juridice furnizoare de date statistice prin orice mijloace, inclusiv prin corelarea datelor cu alte date individuale;

- c) obligația utilizatorilor de date statistice de a nu divulga date individuale unor persoane neautorizate și de a nu le utiliza în alte scopuri decât cele indicate în cerere;
- d) obligația utilizatorilor de date statistice de a nu divulga date agregate derivate din datele individuale care pot permite identificarea indirectă a unităților statistice;
- e) obligația utilizatorilor de date statistice de a comunica rezultatele cercetării, de a nu le publica sau transmite unei terțe părți fără acceptul scris al producătorului de statistici oficiale și de a distruge aceste date după omologarea rezultatelor cercetării științifice.

(4) Producători de statistici oficiale sunt obligați să țină evidența utilizatorilor de date statistice prevăzuți la alin.(2), precum și a scopurilor pentru care au fost furnizate datele individuale.

SECȚIUNEA a 6-a

Confidențialitatea și protecția datelor statistice și a datelor personale

ARTICOLUL 47

Confidențialitatea datelor statistice oficiale

(1) În baza prevederilor prezentei legi, datele statistice colectate prin surse statistice sau din surse administrative sunt considerate confidențiale, dacă se referă la o singură persoană fizică sau juridică sau dacă permit identificarea, în mod direct ori indirect, a persoanei fizice sau juridice în cauză.

(2) În cazul datelor obținute prin surse statistice, prevederile alin.(1) se aplică din momentul în care furnizorul de date transmite datele producătorului de statistici oficiale.

(3) În cazul datelor obținute din surse administrative, prevederile alin.(1) se aplică din momentul transmiterii acestora către producătorul de statistici oficiale.

(4) Datele statistice rezultate din procesarea datelor individuale vor putea fi diseminate, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin.(1), dacă în urma procesului de agregare rezultatele se referă la cel puțin 3 unități de raportare și dacă niciuna dintre ele nu are o pondere mai mare de 80%.

(5) Prin excepție de la prevederile alin.(1), nu sunt considerate confidențiale datele individuale ale persoanelor juridice care se referă la datele de identificare, profilul activității, capitalul social, cifra de afaceri și numărul de personal, date ce își păstrează caracterul public potrivit prevederilor legale, precum și datele individuale ale instituțiilor sau organizațiilor finanțate de la bugetul de stat care desfășoară activități de interes public. Prezentul alineat nu se aplică datelor protejate prin legi și alte acte normative speciale.

(6) Datele statistice confidențiale colectate de producătorii de statistici oficiale nu pot servi ca probe în justiție ori la stabilirea unor drepturi sau obligații pentru furnizorii de date la care se referă.

(7) Pentru a garanta confidențialitatea datelor individuale, producătorii de date statistice sunt obligați să adopte, pe tot parcursul procesului statistic, măsuri administrative, organizatorice și tehnice pentru a asigura confidențialitatea datelor individuale, pentru a preveni accesul neautorizat, diseminarea, înstrăinarea și distrugerea, pierderea, modificarea, divulgarea sau accesul neautorizat, precum și împotriva altor forme de prelucrare ilegală a acestora, pe baza Normelor privind confidențialitatea datelor statistice conform art. 3 alin. (2), litera d).

(8) Personalul producătorilor de statistici oficiale, personalul temporar implicat în colectarea și prelucrarea datelor individuale și persoanele autorizate prin lege să acceseze datele supuse confidențialității statistice sunt obligați să semneze un acord de confidențialitate la începutul activității și să respecte confidențialitatea datelor, în timpul și după încetarea activității.

(9) Persoanelor prevăzute la alin. (8) li se interzice utilizarea datelor individuale la care au acces sau pentru desfășurarea de activități în beneficiul unei terțe părți.

(10) Personalul INS, inclusiv al direcțiilor teritoriale de statistică, prevăzut la alin. (8), cu excepția operatorilor statistici în activitatea de colectare a datelor statistice, beneficiază de un spor de confidențialitate de 15%, calculat la salariul de bază.

(11) Membrii SSN, care au responsabilitatea sau obligația de a colecta date, sunt obligați să transmită date confidențiale către INS și nu pot invoca principiul confidențialității statistice dacă aceste date sunt necesare pentru elaborarea, producerea și difuzarea statisticilor oficiale sau pentru îmbunătățirea calității statisticilor.

ARTICOLUL 48

Confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal

(1) Protecția datelor se realizează prin aplicarea strictă a prevederilor legale în vigoare.

(2) Datele cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filozofice sau apartenența la sindicate și prelucrarea de date genetice, de date biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice, de date privind sănătatea sau de date privind viața sexuală sau orientarea sexuală ale unei persoane fizice pot fi prelucrate în scopuri statistice în temeiul articolului 9 alineatul (2) litera (j), în condițiile respectării prevederilor articolului 89 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor.

(3) Prevederile art. 15, 16, 18 și 21 din Regulamentul general privind protecția datelor nu se aplică pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice, deoarece drepturile menționate la aceste articole sunt de natură să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea scopurilor specifice.

SECȚIUNEA a 7-a

Cooperarea internațională în statistică

ARTICOLUL 49

Participarea și reprezentarea statisticii oficiale în plan internațional

(1) Producătorii de statistici oficiale participă activ la programele desfășurate pe plan internațional de promovare, dezvoltare și de armonizare a normelor și standardelor utilizate în statistica oficială, în scopul asigurării compatibilității SSN cu sistemele statistice internaționale și comparabilității pe plan internațional a statisticilor oficiale naționale.

(2) Statistica oficială din România este reprezentată pe plan internațional de președintele INS, pentru domeniile statistice care intră în sfera de activități ale INS.

(3) Președintele INS poate mandata prerogativele de reprezentare a statisticii oficiale, pentru domeniile care intră în sfera de activități ale institutului, și altor reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale, în domeniul lor specific de competență.

(4) INS este **punctul central în cadrul SSN**, pentru:

- a) toate activitățile de cooperare tehnică în statisticile oficiale;
- b) toate evaluările inițiate de organizațiile internaționale care privesc statisticile oficiale, indiferent de domeniul statistic și de producător;
- c) toate reprezentările la nivel internațional de către SSN al României.

ARTICOLUL 50

Colaborarea internațională

(1) INS inițiază, organizează și desfășoară acțiuni de colaborare bilaterală și multilaterală cu alte oficii naționale de statistică și cu servicii de statistică ale organismelor internaționale, în domenii

de interes comun, pe subiecte de natură metodologică statistică și pentru implementarea bunelor practici în statistica oficială.

(2) În conformitate cu prevederile alin.(1), producătorii de statistici oficiale dezvoltă, pe bază de reciprocitate, schimburi de experiență, de publicații și alte materiale statistice, cu oficii de statistică din alte țări și cu organizații internaționale.

(3) Producătorii de statistici oficiale pot iniția și organiza proiecte comune de cercetare statistică, cu alte oficii de statistică naționale și internaționale.

ARTICOLUL 51

Participarea la schimbul de date statistice pe plan internațional

(1) Fără a aduce atingere statutului BNR de instituție publică independentă, INS organizează și coordonează pe plan intern schimbul de date realizat în nume propriu, precum și pentru producătorii de statistici oficiale, cu oficiile statistice internaționale.

(2) Producătorii de statistici oficiale asigură și transmit Oficiului de Statistică al Uniunii Europene, denumit *EUROSTAT*, altor organisme europene, precum și organizațiilor internaționale date statistice privind România, în cadrul angajamentelor și obligațiilor asumate de partea română față de acestea.

(3) La solicitarea *EUROSTAT*, a departamentelor statistice ale organizațiilor internaționale, a oficiilor de statistică din alte țări, se pot transmite și date individuale anonimizate, în condițiile încheierii de acorduri bilaterale prin care este garantată păstrarea caracterului confidențial al datelor și este certificată utilizarea acestor date exclusiv în scopuri statistice.

SECȚIUNEA a 8-a

Răspunderea juridică

ARTICOLUL 52

Dispoziții generale

Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

ARTICOLUL 53

Răspunderea contravențională

Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, sunt considerate infracțiuni:

- a) neîndeplinirea de către furnizorii de date a obligațiilor prevăzute la art.34 alin.(1) și (2);
- b) refuzul explicit al furnizorilor de date de a îndeplini obligațiile prevăzute la art.34 alin.(1) sau (2);
- c) refuzul nejustificat al furnizorilor de date de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate;
- d) utilizarea de către personalul angajat în SSN și de către personalul atras temporar a datelor individuale ale persoanelor fizice sau juridice, în alte scopuri decât cele statistice;
- e) încălcarea dispozițiilor art.37 alin.(4);
- f) nerespectarea principiului confidențialității datelor statistice de personalul angajat în SSN, de personalul atras temporar în realizarea activităților statistice sau de persoanele juridice prevăzute la art.37 alin.(1).

ARTICOLUL 54

Sanctiuni

(1) Contravențiile prevăzute la art.53 se sancționează după cum urmează:

- a) cele prevăzute la lit.a), c), d) și f), dacă sunt săvârșite de persoane fizice, cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei;
- b) cele prevăzute la lit.a), c), e) și f), dacă sunt săvârșite de persoane juridice, cu amendă de la 2.000 lei la 50.000 lei;
- c) cea prevăzută la lit.b), cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la art.53 și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul producătorilor de statistici oficiale, împuternicit de conducătorul instituției publice respective sau de conducătorul instituției publice din care face parte unitatea cu profil statistic, prin ordin care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau printr-un alt act administrativ al producătorului de statistici oficiale, după caz.

(3) În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art.53 le sunt aplicabile prevederile legislației în vigoare în materie de contravenții.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

ARTICOLUL 55

Dispoziții tranzitorii

Mandatele președintelui și vicepreședinților Institutului Național de Statistică exercitate la data abrogării Legii organizării și funcționării statisticii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, continuă să producă efecte juridice și sub incidența prezentei legi, proporțional cu perioada rămasă pentru fiecare dintre acestea până la împlinirea termenului.

ARTICOLUL 56

Abrogarea

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr.226/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 11 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 57

Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR,
INTERIMAR
ALFRED-ROBERT SIMONIS

PREȘEDINTELE
SENATULUI,
NICOLAE-IONEL CIUCĂ